

otakarova

Ján Paločko

diplomová práce
fakulta architektury ČVUT
ateliér Ondřeje Císlera a Miroslava Pazdery
letní semestr 2025

vedoucí práce_
doc. MgA. Ondřej Císlar, Ph.D.
odborný asistent_
Ing. arch. MgA. Miroslav Pazdera
oponent_
MgA. Miroslav Chmel

konzultanti_
Ing. Marta Bláhová
Dr.–Ing. Petr Jůn
Ing. arch. David Pfann
prof. Dr. Ing. Martin Pospíšil, Ph.D.
Ing. arch. Petr Preininger

městský dům otakarova

Diplomová práce se zabývá návrhem dostavby městského bloku v Nuslích, v ulici Otakarova. Klíčovým prvkem v místě je plánovaná nová stanice metra a její návaznost na složitou dopravní situaci v místě.

Tato práce vychází ze společně formulovaného zadání ve spolupráci s Matějem Přímanem a Jonášem Staníčkem v ateliéru Císler Pazdera.

klíčová slova_
Metro D, doprava, městský dům, blok, dílny, práce, studium

08
14
46
88

zadání
analýza
návrh
závěr

zadání

redefinice lokálního městského centra
pomocí nové stanice metra

Praha trpí náporům rostoucí dopravy a zvyšujícím se počtem cestujících. Infrastruktura a doprava jsou klíčovými faktory pro rozvoj města. Tvoří nejvyšší podíl na investicích Prahy. Se zaváděním nových linek a obohacováním sítě městské hromadné dopravy vznikají lokální centra města, která je nutné studovat z hlediska urbanistických vazeb a architektury.

Zadání řeší redefinici okolí dopravního uzlu Otakarova a náměstí Bratří Synků v důsledku plánované výstavby stanice Náměstí Bratří Synků nové linky metra D.

V průběhu semestru jsme studovali vazbu mezi novou stanicí a lokálním centrem města, dopad stanice na vývoj lokality, skladbu obyvatel a objem cestujících.

V místě byla vytipována tři území, kterými jsme se zabývali. Každé nese rozdílnou urbanistickou roli.

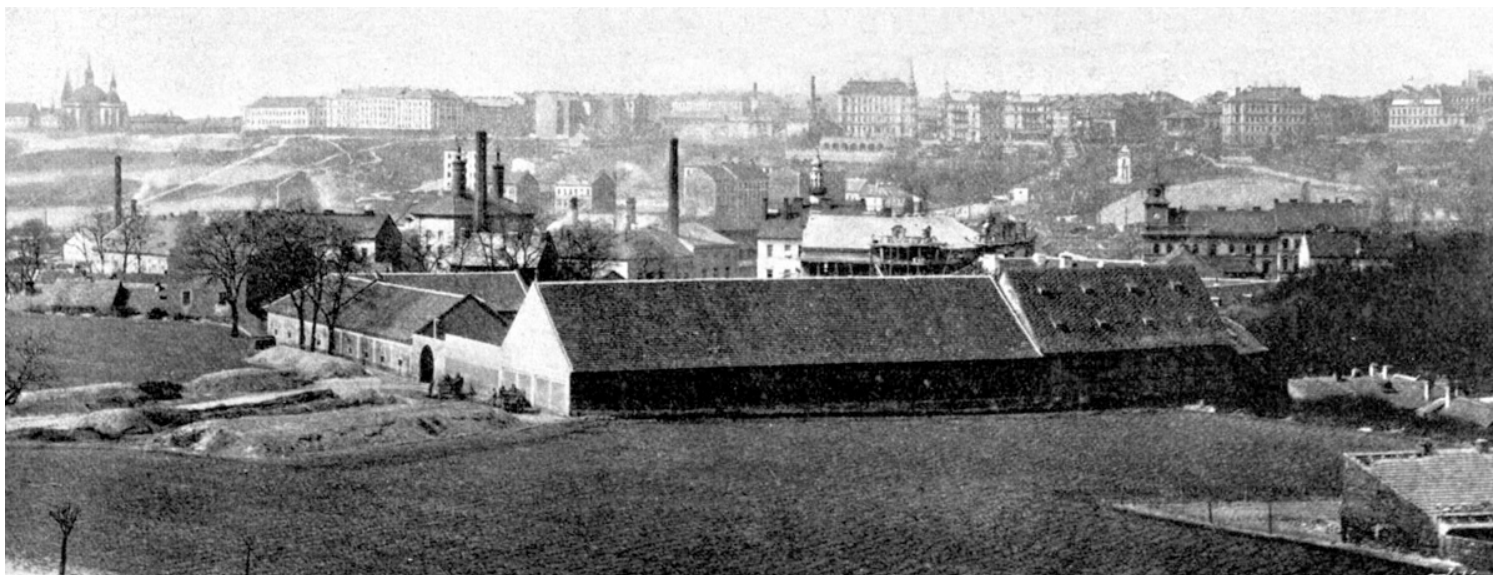
Doplnění průčelí bloku do ulice Otakarova s vazbou na vestibul stanice. Transformace přilehlého bloku v ulici Ctiradova. Parcela v cípu definovaném dopravními tepnami.

Společně jsme hledali typologii, která vhodně doplní nově nabytý význam místa v rámci celého města a obhájí vazbu na novou stanici metra.

analýza

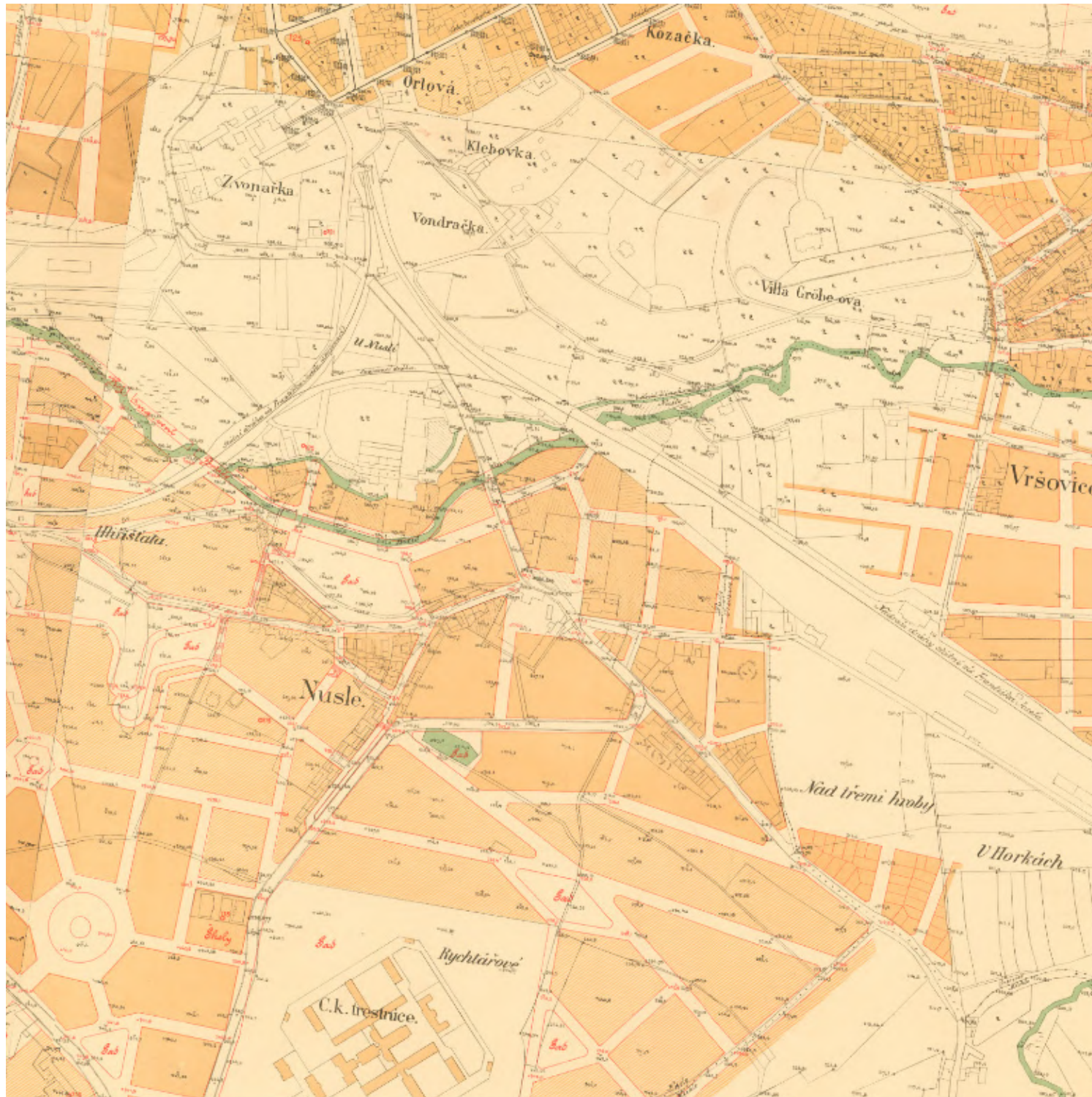
F001 | Nuselský zámek s pivovarem v pozadí

Oblast dnešní Otakarovy ulice byla dlouhá léta geomorfologicky formována potokem Botič, který zde vytvořil Nuselské údolí. Širší oblast byla vhodná pro pěstování vína, které má v místě tradici od středověku dodnes (park Grébovka). První písemný doklad o vsi Nusle pochází z 11. století. V místě se nacházely převážně vinařské domky s mlýny na Botiči či různé usedlosti. V 17. století, na dnešním náměstí Bratří Synků, vzniká raně barokní zámek a podél Botiče nový Nuselský pivovar. Před rokem 1750 bylo v Nuslích mimo budov panství a Nuselského pivovaru 35 obytných domů. Od zámku byl, směrem k Botiči a dnešní ulici Otakarova, vysázen okrasný sad, který je vidět na císařských otiscích z roku 1842. Na mapě je mimo jiné vidět nárožní dům mezi dnešní ulicí Čestmírova a Nuselská, který sedochoval do dnešního dne.

M001 | plány Prahy cca 1895

počátky datování
historická struktura

V rámci nové výstavby a zahušťování města se během 2. poloviny 19. století rozhodlo o rozparcelování Nuslí v okolí zámku a směrem na sever od Botiče. Z dvora zámku, který postupem času plnil více hospodářskou, než reprezentační funkci, se stalo náměstí, které původně neslo název Riegrovo. Kromě přirozené bariéry Botiče zde vznikla také umělá bariéra v podobě železniční tratě, která byla typická pro industrializaci 18.–19. století a pomohla k významnému rozvoji města. Na sever od Botiče vznikla trať tunelu pod Vinohrady, která vedla z nového Hlavního nádraží. Ta se rozdělila na dvě trasy, vedoucí na západ směrem k nádraží Vyšehrad přes Vyšehradský most do Plzně a na trať směřující na nové Vršovické nádraží. Z plánu z roku 1909 už můžeme pozorovat první nové činžovní domy, které se linou směrem od náměstí po hlavních osách včetně významné Havlíčkovy třídy (dnešní ul. Bělehradská) a kolmou zastavěnou ulici Otakarova.

M003 | ortofoto 1953

Ortografický snímek z roku 1953 nám ukazuje stabilizovanou zástavbu Nuslí, včetně Nuselského pivovaru, parku Grébovka a Vršovického nádraží. Právě nádraží a železniční trať tvoří silnou bariéru mezi čtvrtmi Vršovice a Nusle. Tuto bariéru překonává na straně Nuslí tramvajové a silniční spojení právě v Otakarově ulici. Zde se také nachází stejnojmenná tramvajová zastávka. Za železnicí se ulice stačí podél Botiče a poté paralelně s tratí směřuje na hlavní Vršovickou ulici. Postupně s rozvojem silniční automobilové dopravy se začíná uvažovat o rozšíření tohoto průchodu mezi dvěma čtvrtěmi. Zvětšení průchodu by pomohlo také tramvajím, které by zde mohly trasu překonávat větší rychlostí a vzniklo by zde bezpečnější přemostění pod tratí. Z ortografického snímku z roku 1975 je vidět příprava zvětšení tohoto dopravního uzlu ubouráním severní části bloku a zvětšováním silnice a průchodu pod tratí. Dobová fotografie ukazuje starý průchod a stávající část severního bloku.

M004 | ortofoto 1975

20. století
počátek bourání

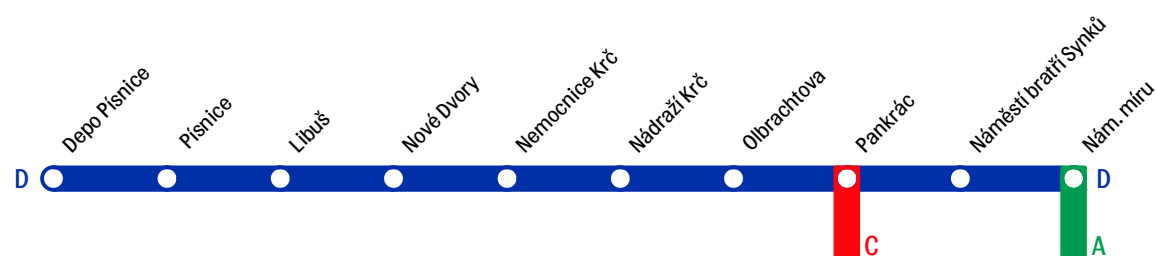
M005 | ortofoto 2020

Současný stav Otakarovy ulice je pozůstatkem z doby demolice bloku a rozšíření uličního profilu. Z místa je patrné, že šířka ulice navozuje pocit vágnosti a nedokončenosti. Na místě je brán vysoký důraz na automobilovou dopravu. Jsou zde široká parkovací stání, nevyužitá hluchá zákoutí a skoro žádná zeleň. Místo připomíná spíše náměstí aut, než živou městskou tepnu. Dnes však prochází transformací v podobě revitalizace Nuselského pivovaru a jeho transformaci na bydlení a kulturní centrum a plánovanou stanicí metra D. Tyto impulzy mají potenciál z vágního, poškozeného místa vytvořit živou městskou ulici s hustou dopravní sítí a funkčním parterem.

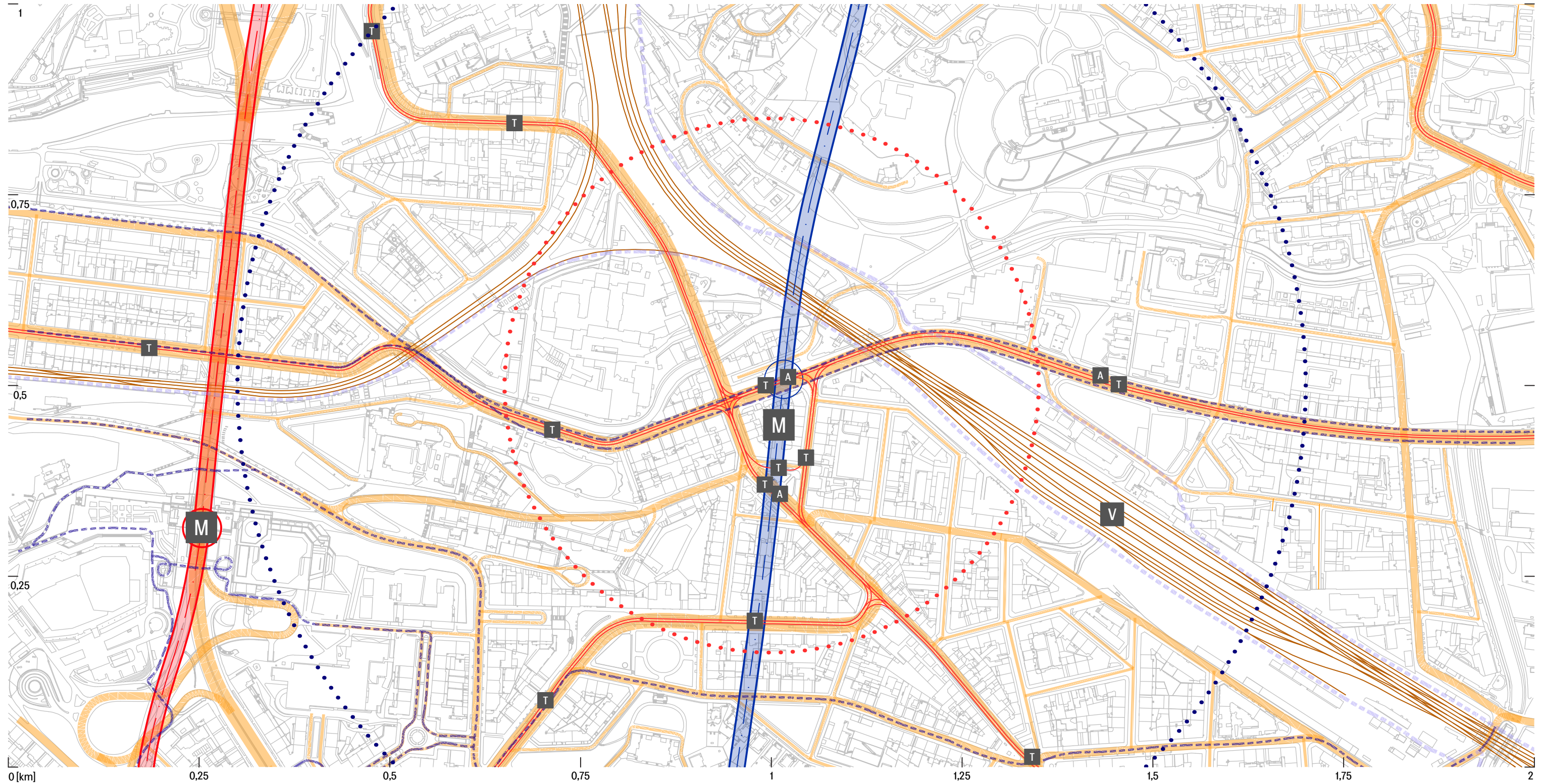

M006 | ortofoto 2024

21. století
současný stav

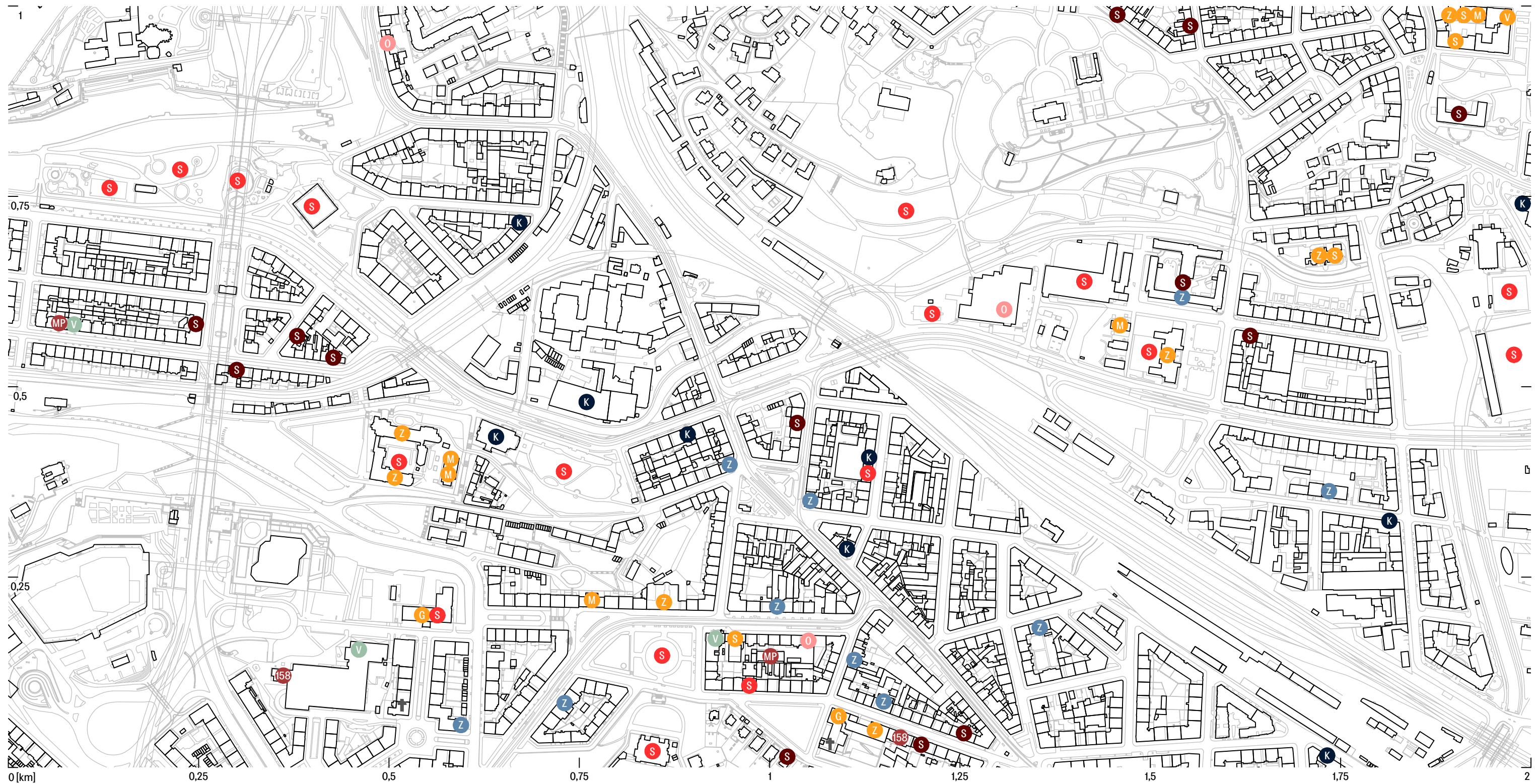
- analyzované území
- dotčené katastrální území (Vršovice, Vinohrady, Nové město)
- řešené katastrální území – Nusle

A zastávka autobusu
 T zastávka tramvaje
 V zastávka vlaku
 M zastávka metra

trasa čtvrtěového významu
 trasa místního významu
 trasa lokálního významu
 trasa železnice
 trasa tramvaje
 trasa metra
 cyklotrasa
 plánovaná cyklotrasa

... pěší docházková vzdálenost - 5 minut
 ... pěší docházková vzdálenost - 10 minut

MP 150 155 158 bezpečnostní instituce

K kulturní instituce

O obchody - supermarket

S sportovní instituce

S sociální instituce

V veřejná správa

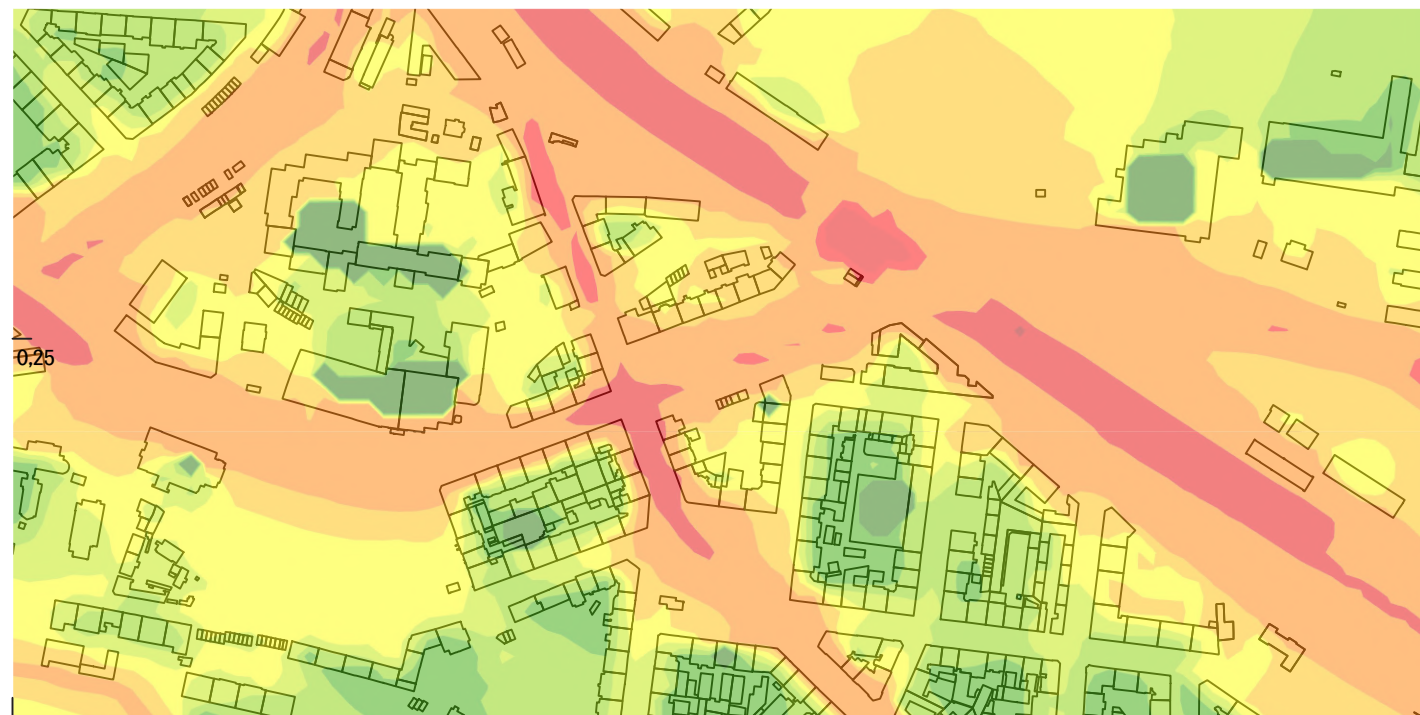
Z zdravotní instituce

M Z S G V školní instituce

občanská vybavenost

podlažnost

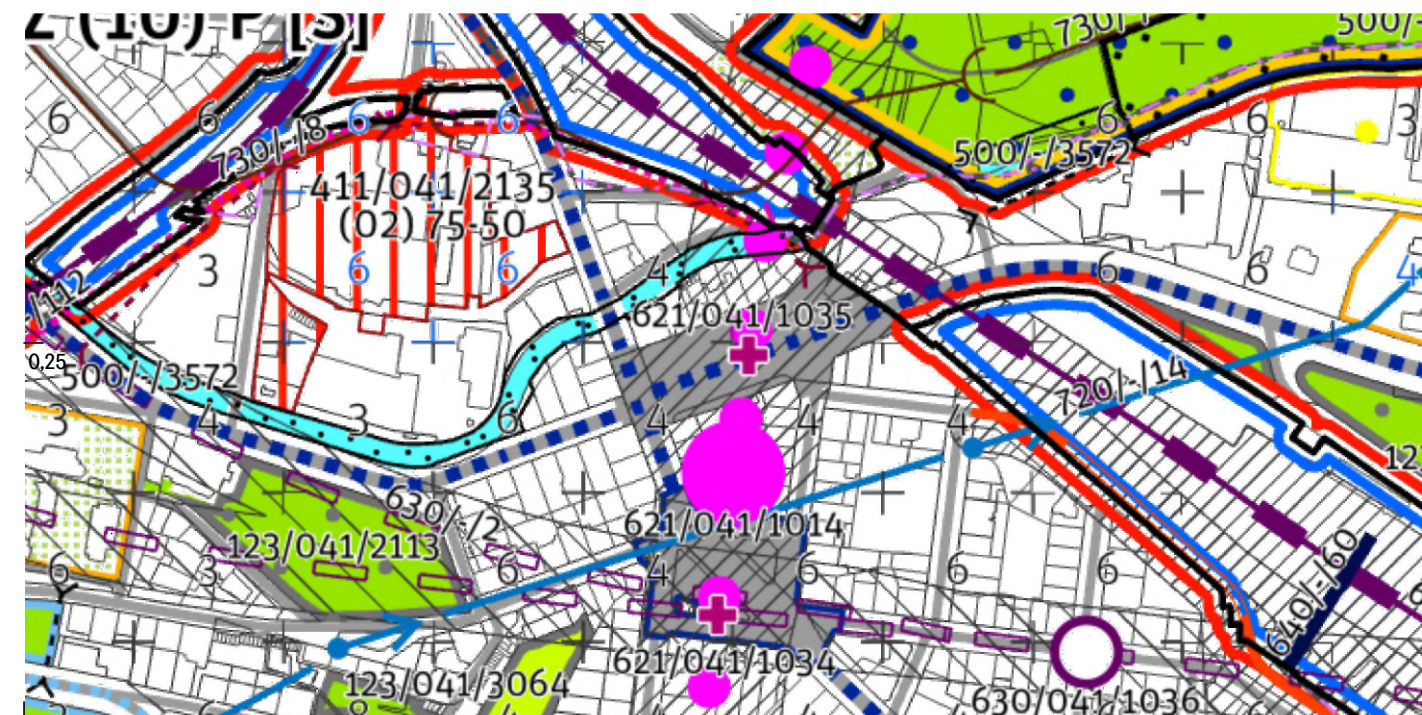
0 [km] 0,25 0,5 0,75

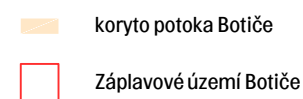
0 [km] 0,25 0,5 0,75

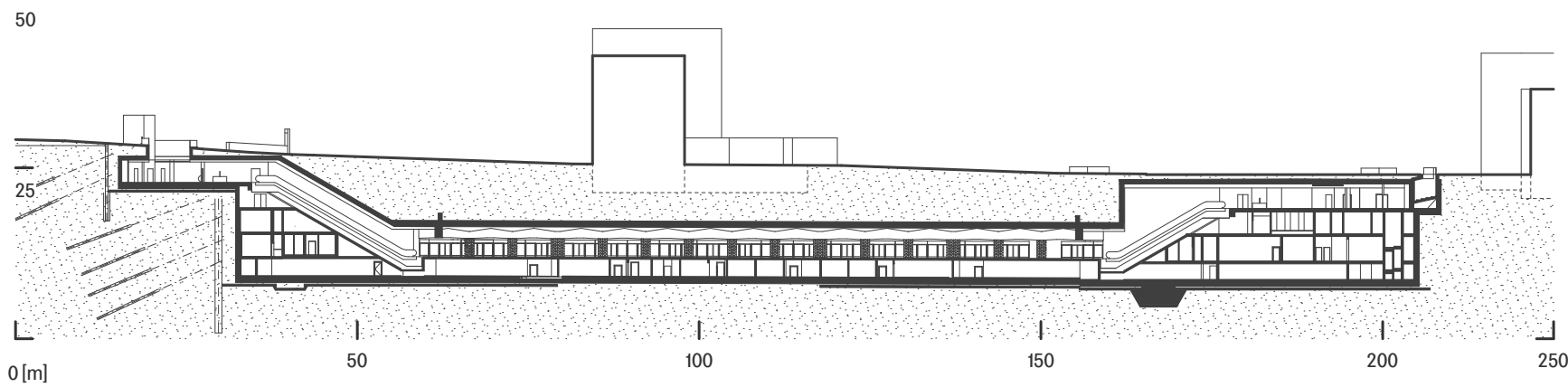
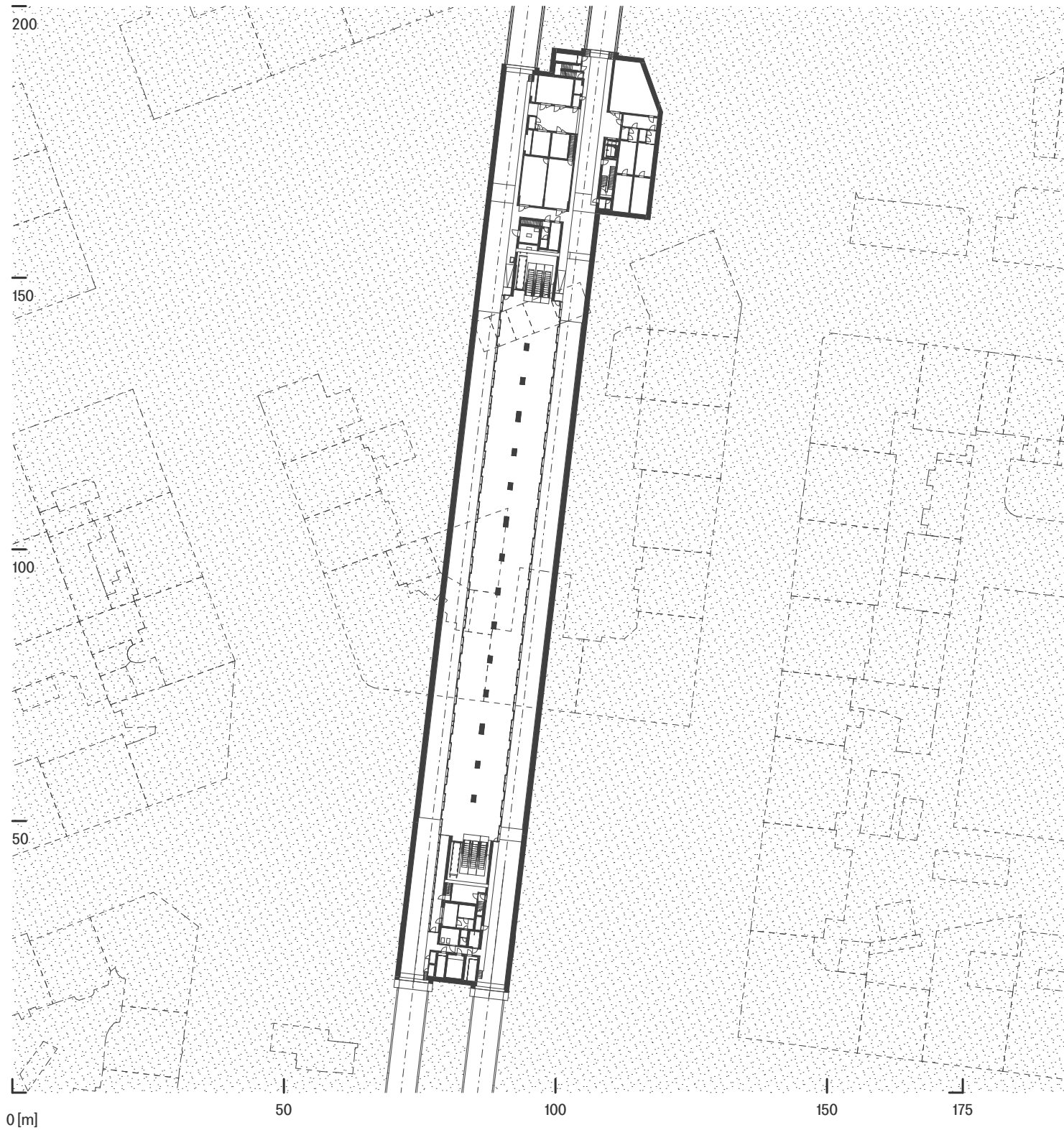
0 [km] 0,25 0,5 0,75

0 [km] 0,25 0,5 0,75

hluk
památková ochrana
záplavové území
metropolitní plán

plánovaná stanice
metra

návrh

V průběhu navrhování jsem se zabýval různými alternativami zástavby z hlediska zasazení do urbanismu místa i funkčního. Ve variantách jsem prozkoumával možnosti všech tří vytipovaných parcel s jejich vazbami na okolí a taky sami na sebe. Součástí semestru byly také společné i individuální konzultace s dopravními inženýři a profesanty. Řešili jsme možnosti zklidňování automobilové dopravy, posouvání tramvajových kolejí či koncepty řešení dopravy v klidu.

Na závěr byla do podrobného měřítká rozpracovaná varianta polyfunkčního městského domu na parcele nad metrem, s její návazností na dopravní situaci v ulici Otakarova a na vztahy ve vnitrobloku.

V první variantě jsem vytvářel polyfunkční dům, s lineární formou, který v sobě vrstvil po podlažích různé náplně od komerce, přes cowork až po bydlení. Prověřoval jsem na parcele možnosti bydlení ve formě sdílených clustrových bytů a klasických městských nájemních bytů pro páry, či mladé rodiny. Do vnitrobloku jsem umístil pavlač, která spojovala dvě komunikační jádra. Na nárožích se objevovaly mezonetové byty, které reagovaly na těžkou situaci nároží v proluce. Vestibul metra byl přenesen do prvního nadzemního podlaží a do podzemí byl přesunut jízdní pruh vedoucí směrem do Vršovické ulice, aby se rozšířil prostor před domem.

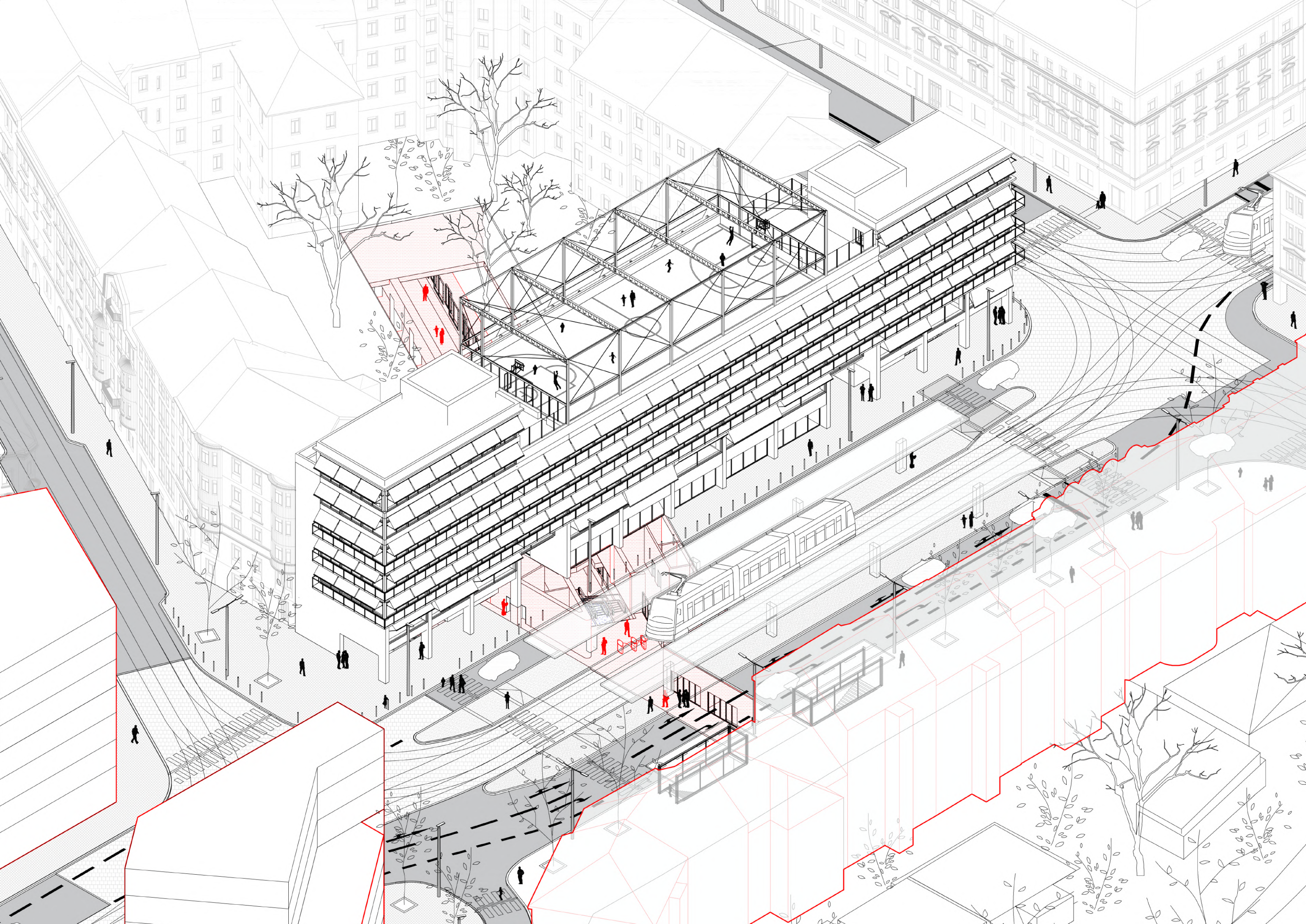
Ve druhé variantě jsem prověřoval nárožní parcelu ve formě věže jakožto výškové dominanty místa. Hmotu domu vycházela z kontextu tří ulic, které parcelu obklopují. Každá ulice má vlastní fasádu v závislosti na jejím významu. Nejvyšší řádová fasáda směrem do rušné ulice Otakarova, ustupující kaskádovitá fasáda směrem k menším stávajícím domům do klidné ulice a fasáda s dílnami směrem k železnici a nové zamýšlené cyklostezce. Tři fasády vytvářejí trojúhelníkovou hmotu s ustupujícími patrami, které obsluhuje jedno centrální jádro se zenitálním světlem.

Třetí varianta byla věnována poslední parcele a celkovému seskupení tří hmot kolem nově vzniklého náměstí. Komplikovanou urbánní strukturu doplňují lineární hmotou do ulice Otakarova obsluhovanou pavlačí s lodžiemi do tiššího vnitrobloku. Na nároží vytváříme menší věž s převýšeným parterem.

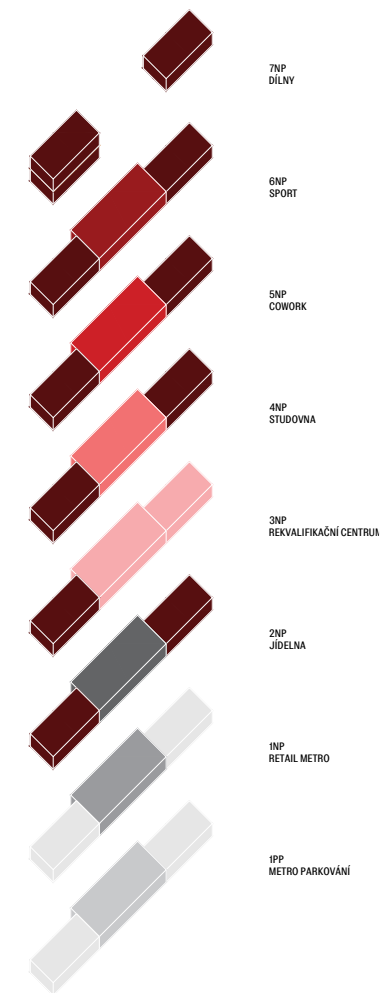

Směrem do ulice Křesomyslova odebíráám jeden jízdní pruh, čímž mohu celou dopravní situaci posunout směrem na sever tak, aby vznikl adekvátní prostor pro novou budovu, která zacelí stávající urbánní mezeru. V místě redukuji dopravu v klidu na minimum.

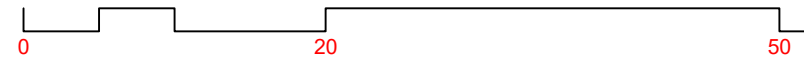
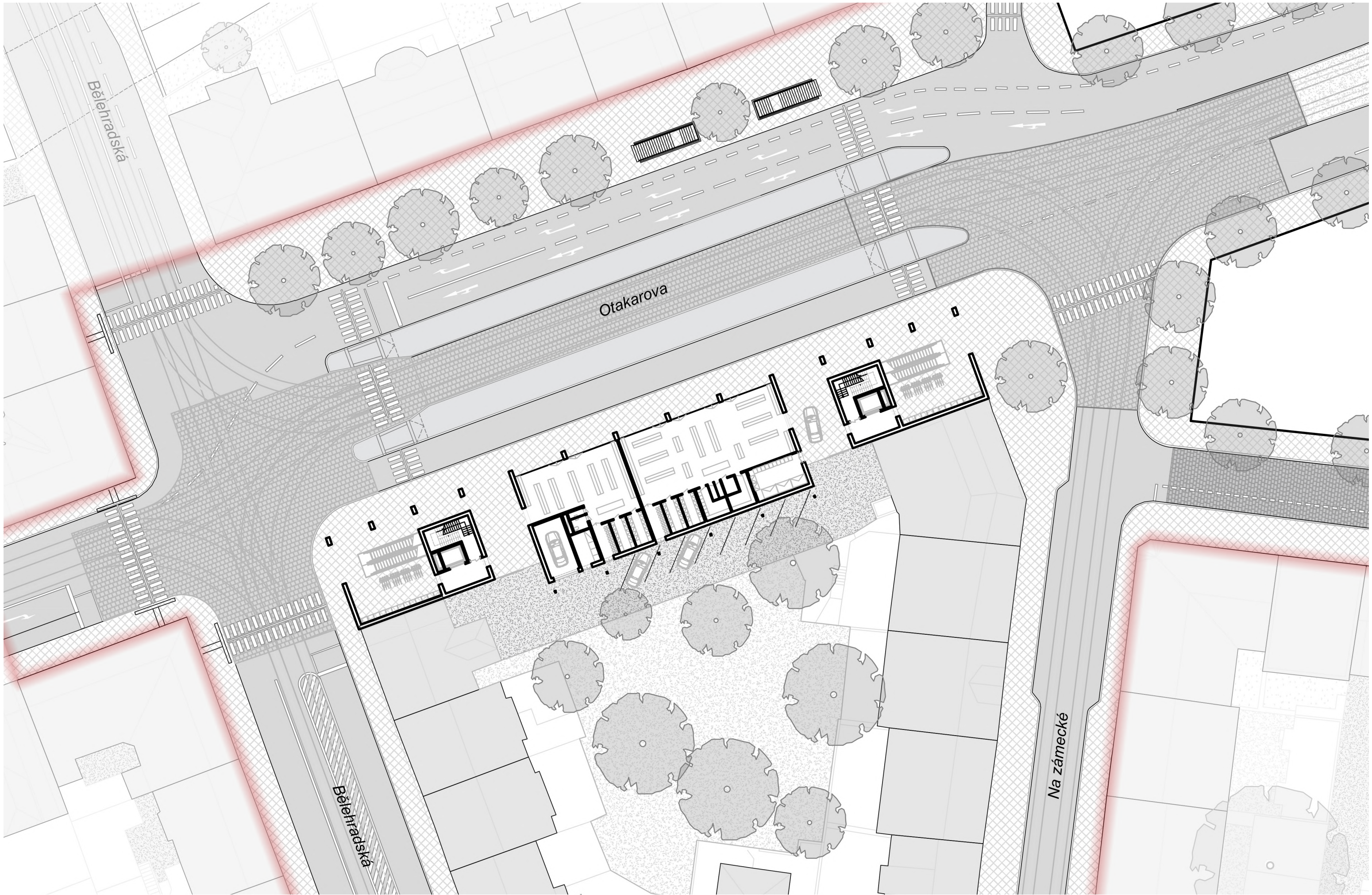

Dům zaceluje proluku ve formě lineární hmoty o pěti podlažích, která je převýšená v místech nároží o jedno (ulice Křesomyslova) a dvě (ulice Na Zámecké) podlaží. Objekt je členěn na 3 hmoty a je provozně symetrický: hlavní střední trakt a dvě boční křídla, v nichž se nachází schodišťová jádra, která slouží jako hlavní vertikální komunikace domu. Na jednotlivých podlažích se pak nachází provozy: jídelna (2np), rekvalifikační centrum (3np), studovna (4np), cowork (5np), hřiště (střecha). V bočních křídlech se nachází prostory pro dílny či ateliéry, které mohou provozně sloužit jako součást hlavní náplně patra nebo jako samostatné jednotky. Parter domu slouží v místech nároží jako vstup do metra a hlavní vstup do budovy. Střed hmoty je v přízemí věnován komerčnímu využití. U hlavních vstupů do budovy jsou průjezdy do vnitrobloku. V rámci domu je řešeno parkování pro rezidenty bloku zakladačem, který se nachází v 1PP. Za domem vytváříme taky dočasné stání pro účely provozu jídelny, dílen či ateliéru. Podzemní podlaží slouží provozu metra a jeho vestibulu.

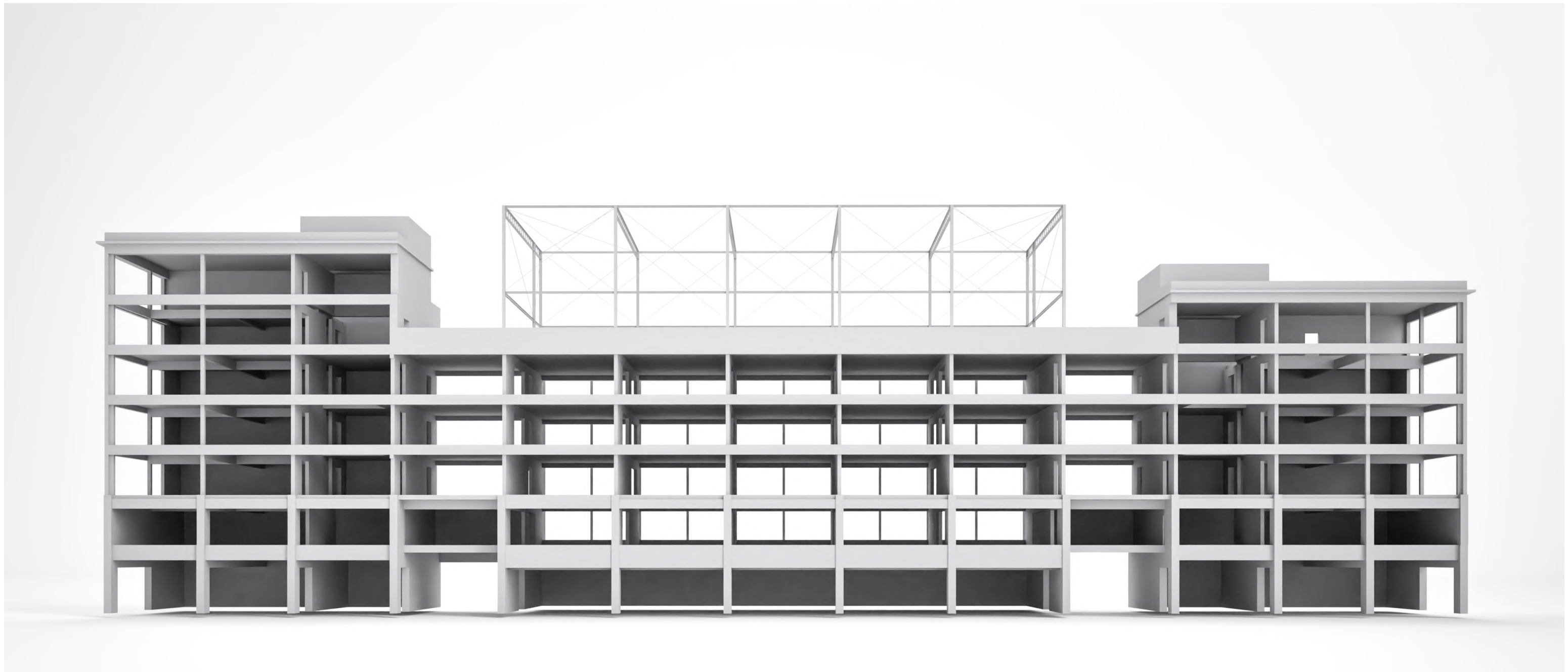

Konstrukce domu je řešena jako kombinace železobetonových sloupů a stěnových nosníků, které jsou navrženy v rozponu 7,3 m v délce středního traktu. Stěnové nosníky se v přízemí ukládají na sloupy, které jsou umístěny v místech styku os metra a domu. Tímto způsobem je zajištěn přenos zatížení z objektu do podzemí a základů. Stěnové nosníky také zajišťují tuhost konstrukce a rovněž reagují na velké smykové napětí v místech styku se sloupy.

Materiálově se jedná o kombinaci příznané betonové konstrukce s příznanými prvky vzduchotechniky a dalších instalací s velkými prosklenými okny, která jsou v místech posuvná, pro přístup na balkon. Surovou betonovou konstrukci doplňuje jemná stěrková podlaha a markýzy v odstínu meruňkově oranžové, které vytvářejí v interiéru příjemné světlo.

situace parter 1:500

1NP

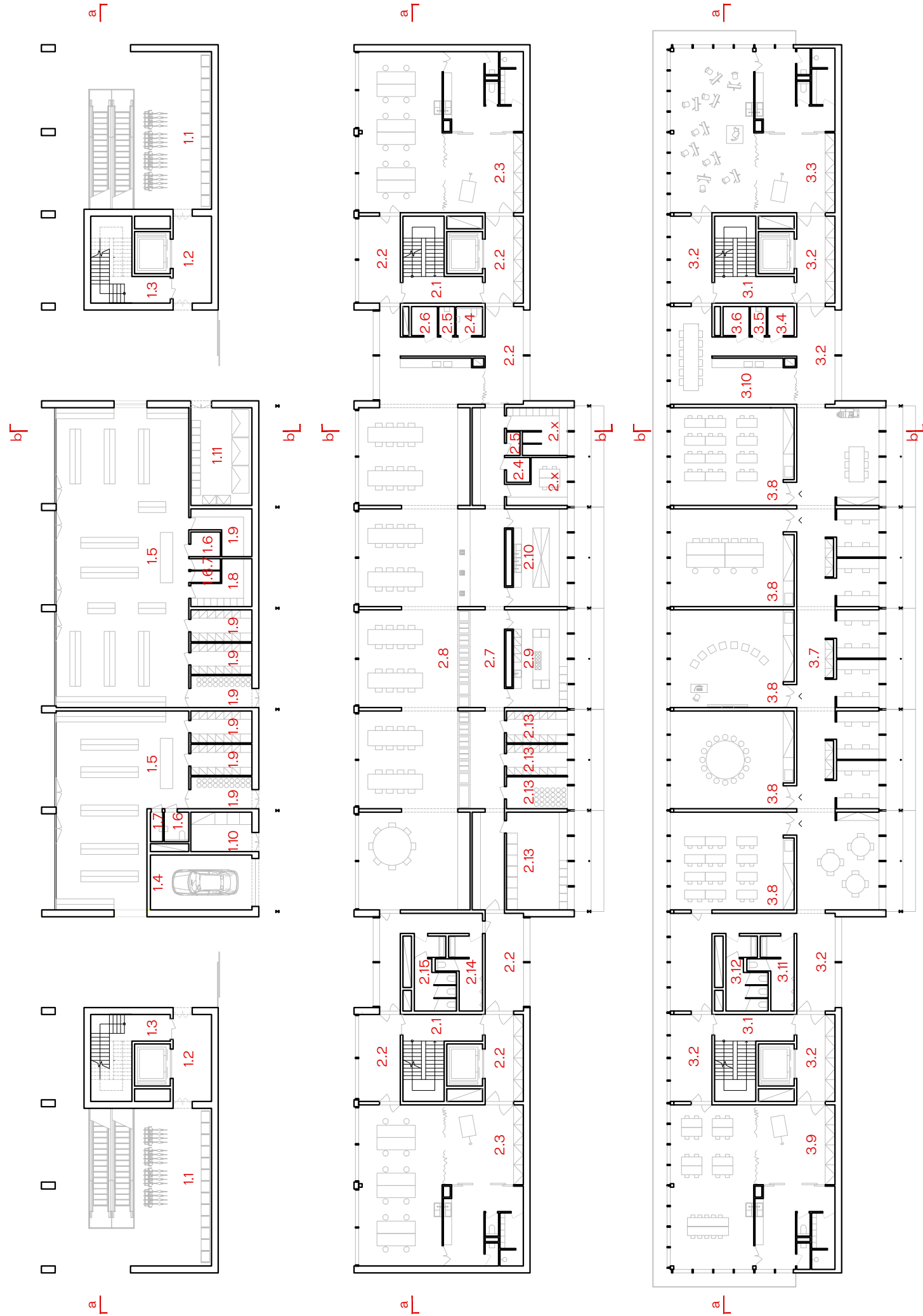
- 1.1 Krytý vstup do metra
- 1.2 Vstupní zádveří
- 1.3 Schodiště s výtahem
- 1.4 Vjezd do parkovacího stroje
- 1.5 Hlavní prostor prodejny
- 1.6 Toaleta
- 1.7 Úklid
- 1.8 Zázemí prodejny
- 1.9 Sklad
- 1.10 Technická místnost
- 1.11 Místnost na popelnice

2NP

- 2.1 Schodiště s výtahem (CHÚC B)
- 2.2 Chodba
- 2.3 Dílna / ateliér se zázemím
- 2.4 WC invalida
- 2.5 Úklid
- 2.6 Technická místnost
- 2.7 Provozní chodba kuchyně
- 2.8 Jídelna
- 2.9 Kuchyně
- 2.10 Mytí nádobí
- 2.12 Zázemí jídelny
- 2.12 Kancelář
- 2.13 Sklad
- 2.14 WC muži
- 2.15 WC ženy

3NP

- 4.1 Schodiště s výtahem (CHÚC B)
- 4.2 Chodba
- 4.3 Dílna / ateliér se zázemím
- 4.4 WC invalida
- 4.5 Úklid
- 4.6 Technická místnost
- 4.7 Otevřená studovna
- 4.8 Oddychová místnost
- 4.9 Denní místnost
- 4.10 WC muži
- WC ženy

4NP

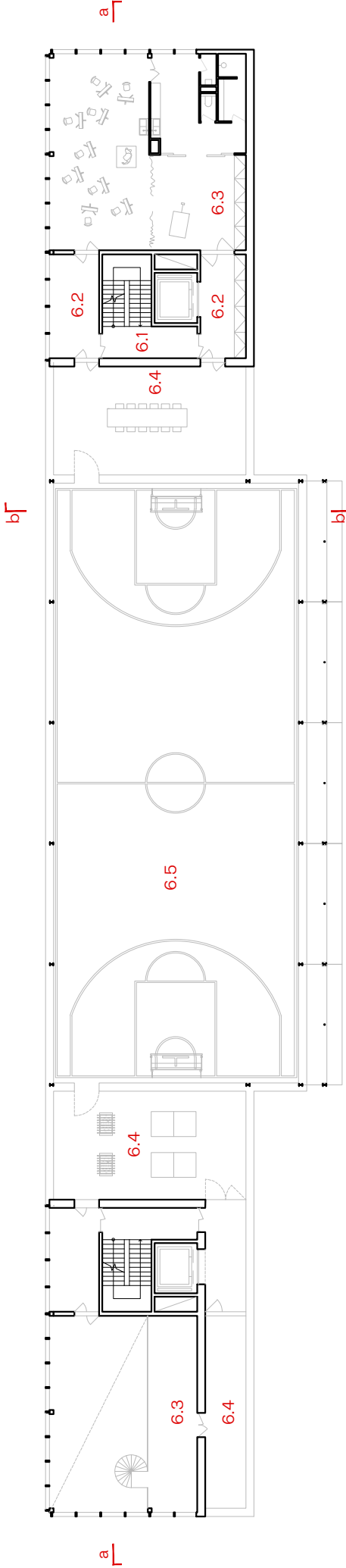
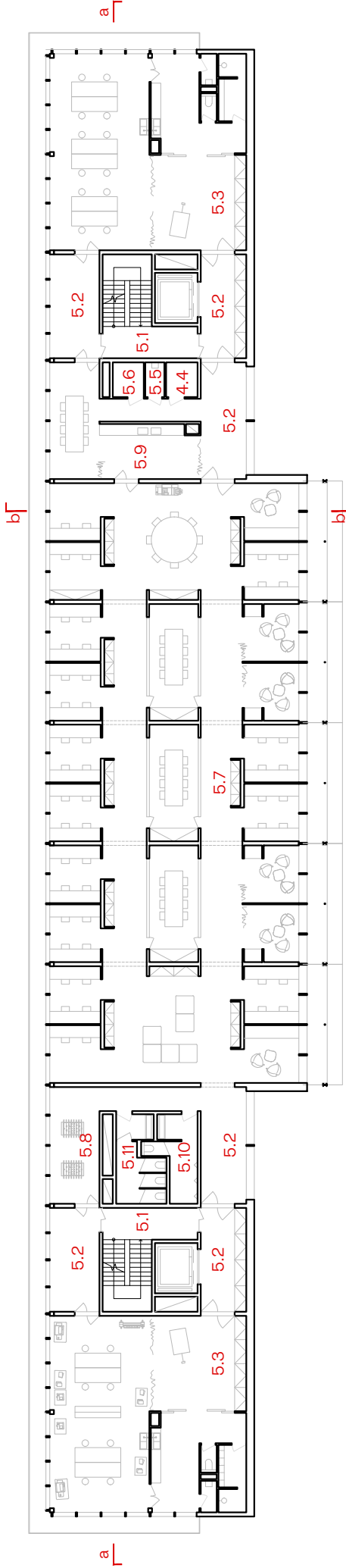
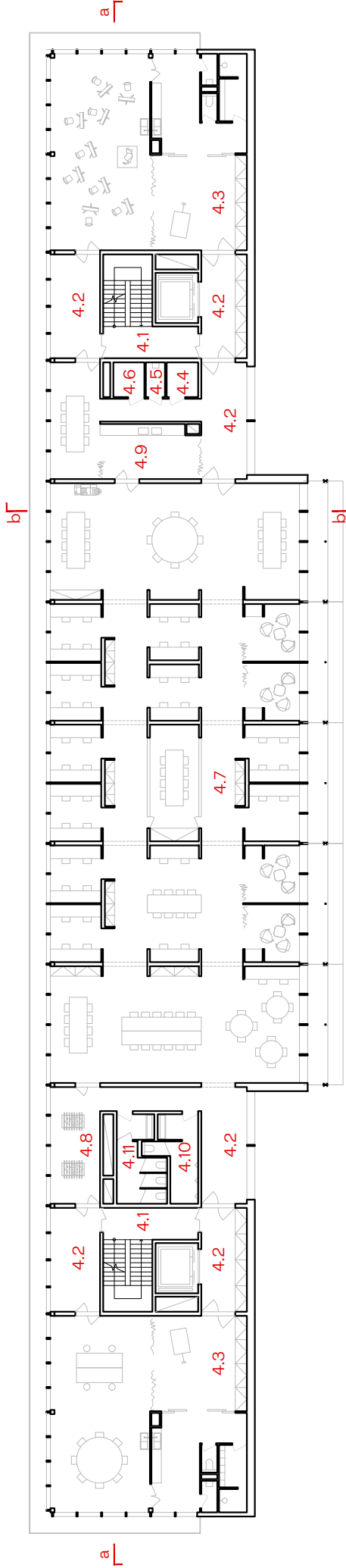
- 4.1 Schodiště s výtahem (CHÚC B)
- 4.2 Chodba
- 4.3 Dílna / ateliér se zázemím
- 4.4 WC invalida
- 4.5 Úklid
- 4.6 Technická místnost
- 4.7 Otevřená studovna
- 4.8 Oddychová místnost
- 4.9 Denní místnost
- 4.10 WC muži
- 4.11 WC ženy

5NP

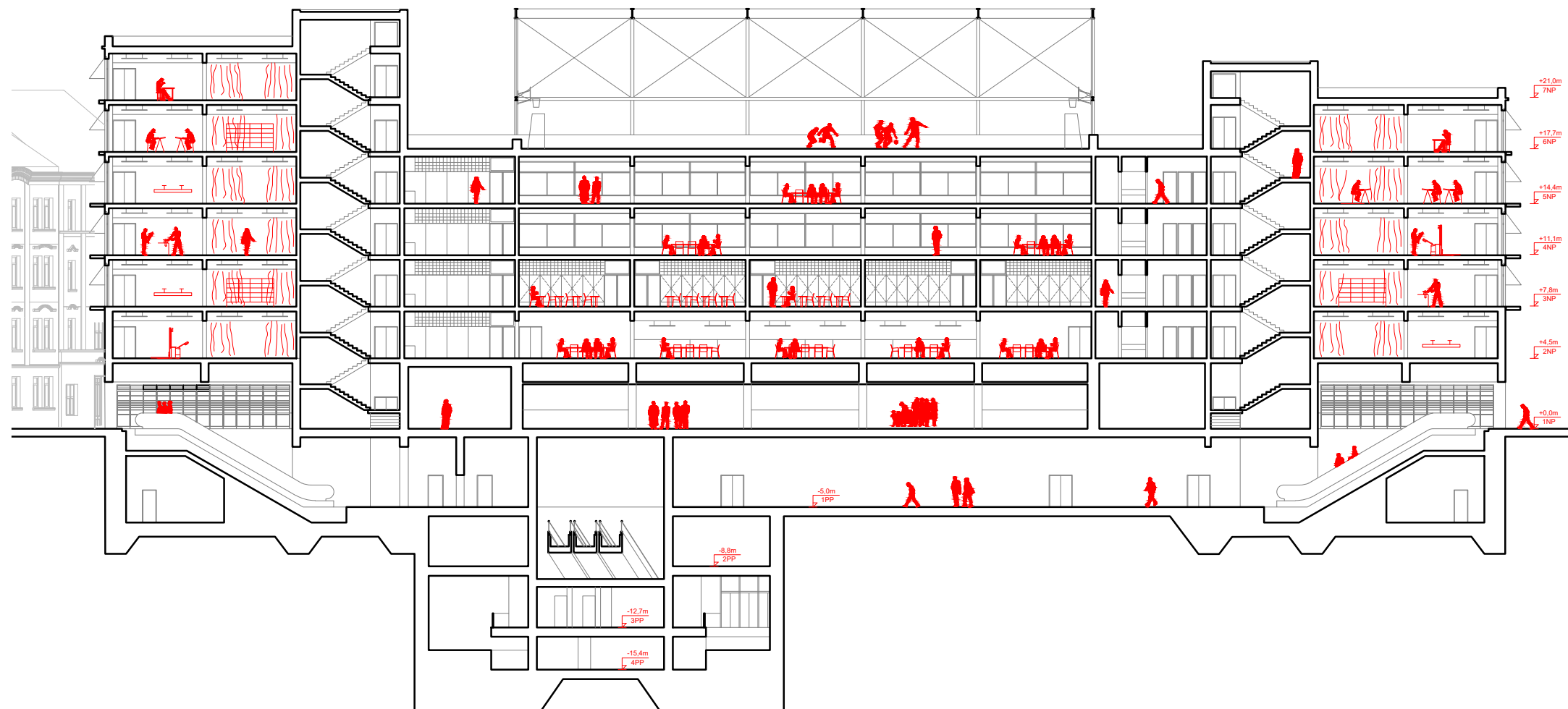
- 5.1 Schodiště s výtahem (CHÚC B)
- 5.2 Chodba
- 5.3 Dílna / ateliér se zázemím
- 5.4 WC invalida
- 5.5 Úklid
- 5.6 Technická místnost
- 5.7 Co-work se zasedáčkami
- 5.8 Oddychová místnost
- 5.9 Denní místnost
- 5.10 WC muži
- 5.11 WC ženy

6NP

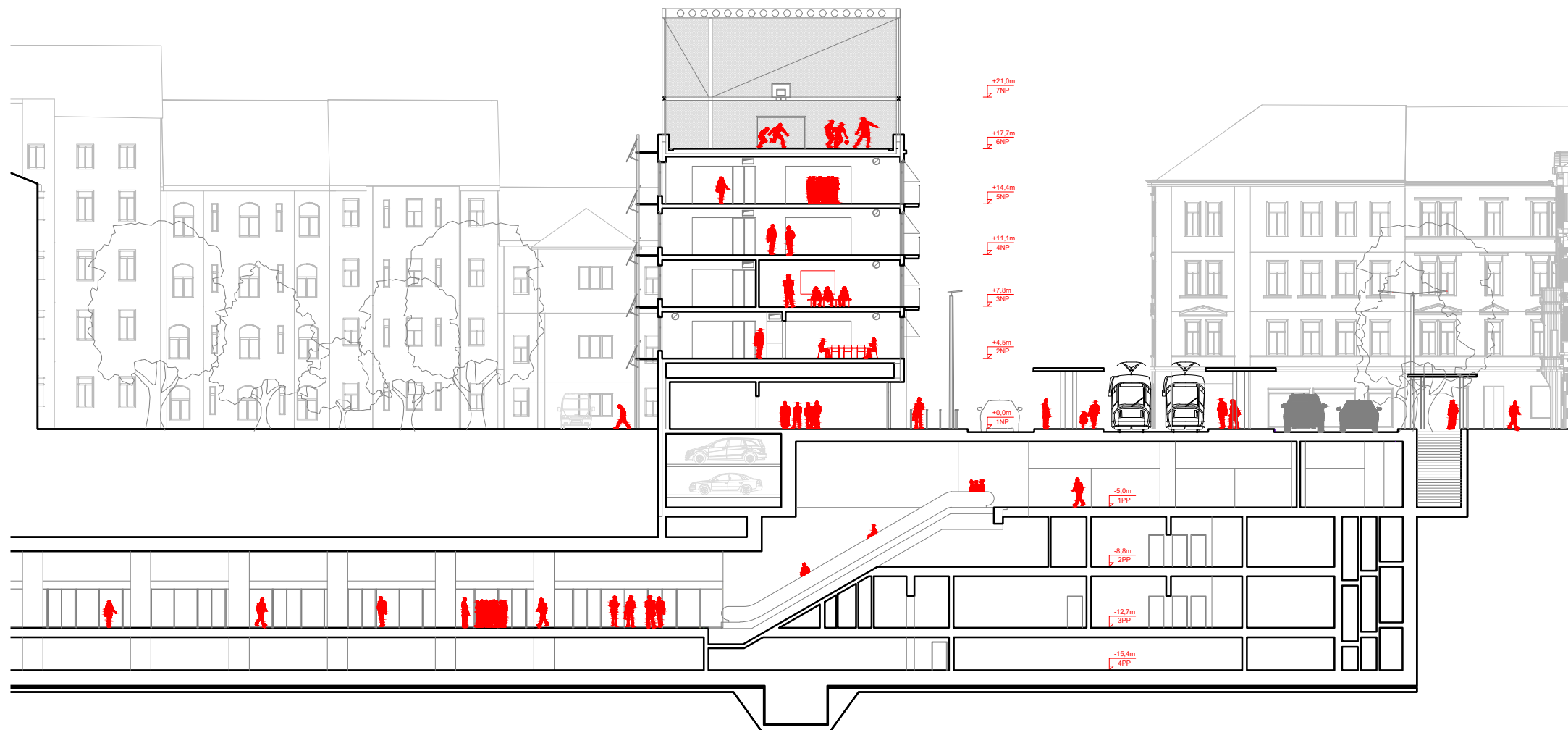
- 6.1 Schodiště s výtahem (CHÚC B)
- 6.2 Chodba
- 6.3 Dílna / ateliér se zázemím
- 6.4 Pobytová střecha
- 6.5 Střešní hřiště

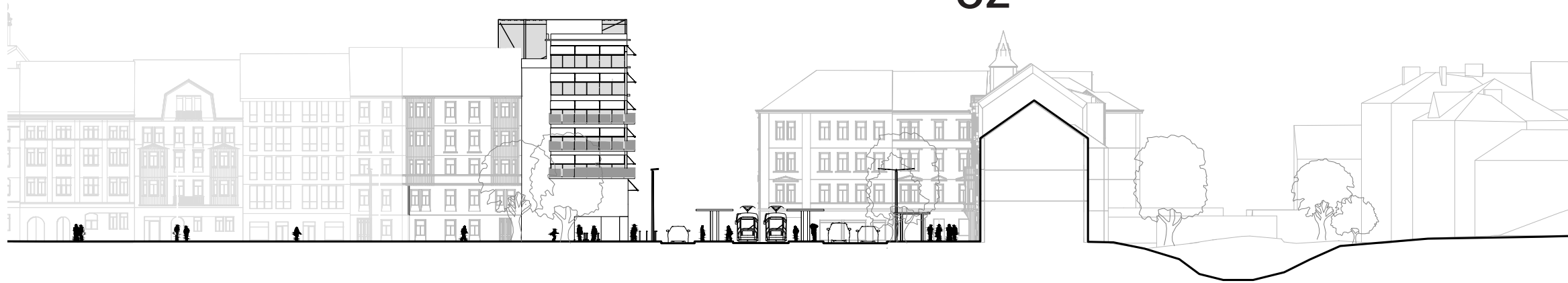

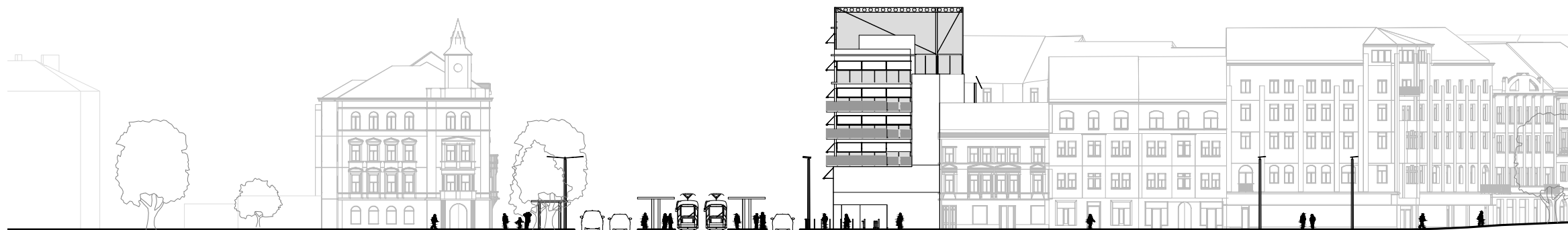

řez podélný a-a

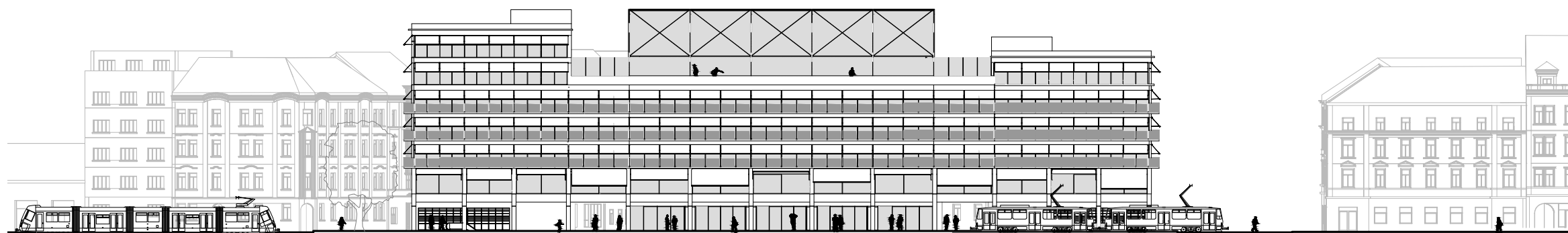

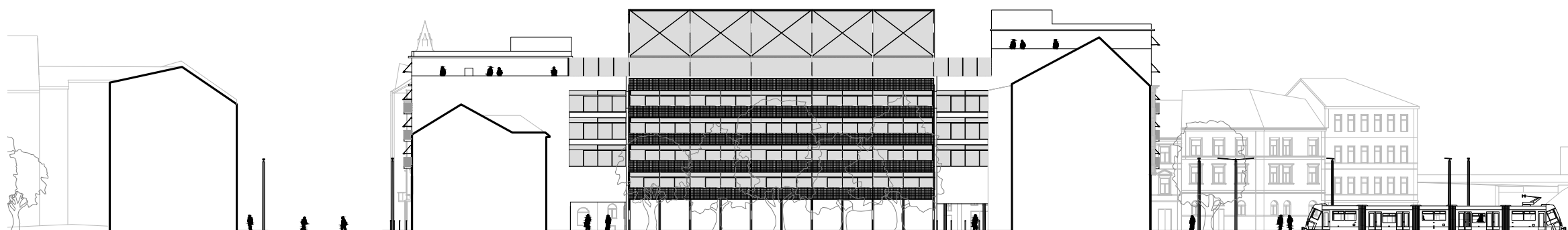
východ

západ

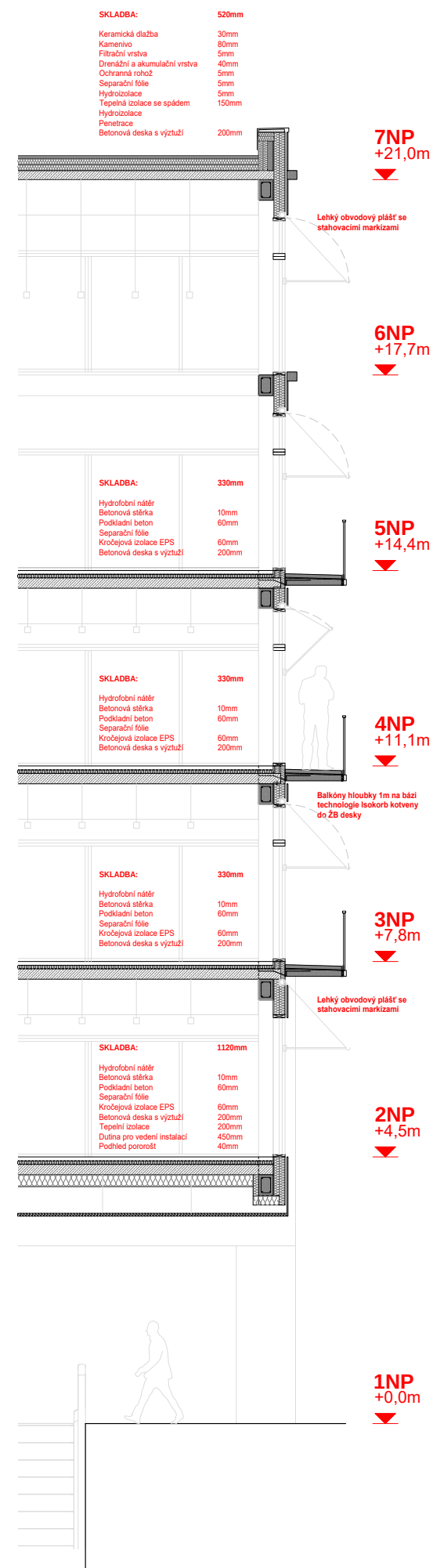

sever

jih

závěr

České vysoké učení technické v Praze, Fakulta architektury
Zadání diplomové práce
Mgr. program navazující

jméno a příjmení:
Ján Paločko
datum narození:
3.11.1999
akademický rok / semestr: 2024/25 LS
studijní program: Architektura a Urbanismus
ústav: 15118
vedoucí diplomové práce: doc. MgA. Ondřej Císler Ph.D.

téma diplomové práce:
viz přihláška na DP

zadání diplomové práce:

1/ popis zadání projektu a očekávaného cíle řešení
Předmětem diplomové práce LS 2025 bude řešení budov(y) a její návaznost na novou stanici metra D v ulici Otakarova. Cílem je prověřit současný projekt vyústění stanice metra D Náměstí Bratří Synků a vyvodit další alternativy. Cílem návrhu je vytvořit řešení, které reflektuje klíčové otázky. Jak by měl vypadat a jaký by měl být nový vstupní bod lokality. Jaká typologie je vhodná pro danou lokalitu. Je možné přehodnotit současnou dopravní situaci.

2/Pro AU/ součástí zadání bude jasně a konkrétně specifikovaný stavební program
Řešení budovy residenčního či občanského charakteru – bude specifikováno během semestru
Provoz a vstup spojený s vestibulem stanice metra D Náměstí Bratří Synků
Technologické a hygienické zázemí navrhované zástavby
Revize dopravního řešení ulice Otakarova a jejího bezprostředního okolí
Koncepční návrh vestibulu metra D

3/ popis závěrečného výsledku, výstupy a měřítko zpracování
Textová část – popis objektu
Situace
Půdorysy všech navrhovaných podlaží
Podélné a příčné řezy
Pohledy
Axonometrie
Vizualizace

4/ seznam dalších dohodnutých částí projektu (model)

Model návrhu M1:150, případně 1:100 – upřesněno po dohodě s vedoucími ateliéru na začátku semestru

Datum a podpis studenta 6.2.2025

Datum a podpis vedoucího DP

Datum a podpis děkana FA ČVUT

registrováno studijním oddělením dne

ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE
FAKULTA ARCHITEKTURY

AUTOR, DIPLOMANT: Ján Paločko
AR 2024/2025, LS

NÁZEV DIPLOMOVÉ PRÁCE: OTAKAROVA
(ČJ)

(AJ) OTAKAROVA

JAZYK PRÁCE: ČEŠTINA

Vedoucí práce:	doc. MgA. Ondřej Císler, PhD. a Ing. arch. MgA. Miroslav Pazdera Ústav: 15118
Oponent práce:	MgA. Miroslav Chmel
Klíčová slova (česká):	Metro, Otakarova, doprava, studentský dům, městský dům
Anotace (česká):	Diplomová práce se zabývá návrhem dostavby městského bloku v Nuslích, v ulici Otakarova. Klíčovým prvkem v místě je plánovaná nová stanice metra a její návaznost na složitou dopravní situace v místě. V místě navrhuji lineární dům s funkcemi Živého městského domu včetně jídelny, dílen, ateliéru, studentského centra, rekvalifikačního centra a coworku. Součástí domu je Živý parter s komerčním provozem vstupem do metra a střešní sportoviště.
Anotace (anglická):	The diploma thesis deals with the design of the completion of a city block in Nusle, in Otakarova Street. The key element of the site is the planned new metro station and its relation to the complex traffic situation in the area. The site proposes a linear building with the functions of a living town house including a canteen, workshops, studio, student centre, retraining centre and a co-working space. The house includes a lively ground floor with commercial operations entering the metro and a rooftop sports court.

Prohlášení autora

Prohlašuji, že jsem předloženou diplomovou práci vypracoval samostatně a že jsem uvedl veškeré použité informační zdroje v souladu s „Metodickým pokynem o etické přípravě vysokoškolských závěrečných prací.“

V Praze dne 23.05.2025

podpis autora-diplomanta

fotografie použité v kapitole obraz
místa: Ján Paločko, únor 2025

fotografie použité v úvodních grafikách
kapitol: Martin Barabáš, leden 2025

F001 | dostupné z: fb/praha na starých mapách
M003 | dostupné z: fb/praha na starých mapách
M005 | <https://www.starapraha.cz/pohlednice-praha-nusle.php>
M007 | <https://www.prahaneznamy.cz/praha-4/nusle/mesto-nusle/>
M008 | <https://www.jamrtal.com/>
M010 | <https://sk.mapy.cz/zakladni?x=15.6252330&y=49.8022514&z=8>
M011 | <https://www.digitalniknihovna.cz/mapove-aplikace-IPR>

Ďakujem Ondřejovi a Mírovi,
rodine a priateľom,
Matějovi a Jonášovi.
Ďakujem Johanke.

děkuji

evonaklato